

สภาพปัญหาการทุจริต และประพฤติมิชอบขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นพื้นที่อำเภอแม่ใจ จังหวัดพะเยา

Problems of corruption and misconduct in local administrative organizations in Mae Chai District, Phayao Province

สมยศ ปัญญามาก, พระเมธีวชิรคุณ, พระมหาศิวกอร์ ปญญาชิโร
พระมหากิตติพงษ์ กิตติญาโณ, นิยม ยากรณ์

Somyot Panyamak , Phra Methee Wachirakhun, Phramahasiwagorn panyavachiro,

Phramaha Kittipong Kittiyano and Niyom yakorn

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตพะเยา

Mahachulalongkornrajavidyalaya University, Phayao Campus

Email: somyot_pan@hotmail.co.th

บทคัดย่อ

บทความนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพปัญหาการทุจริต และประพฤติมิชอบขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นพื้นที่อำเภอแม่ใจ จังหวัดพะเยา ใช้รูปแบบการวิจัยเชิงคุณภาพในพื้นที่อำเภอแม่ใจ จังหวัดพะเยา เป็นพื้นที่ในการศึกษา เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ จำนวน 5 กลุ่ม รวมทั้งสิ้น 32 คน วิเคราะห์ข้อมูลเชิงพรรณนา และการนำเสนอภาพกิจกรรมผลการวิจัยพบว่า ปัญหาการทุจริต และประพฤติมิชอบขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นพื้นที่อำเภอแม่ใจ จังหวัดพะเยา เกิดจาก 1) การขาดความโปร่งใสและการใช้งบประมาณอย่างไม่เหมาะสม 2) การใช้ตำแหน่งหรืออำนาจของตนเพื่อเอื้อต่อการทำผิดกฎหมาย 3) ขาดความรู้ความเข้าใจและความรับผิดชอบทางคุณธรรมและจริยธรรม 4) การใช้ช่องว่างของกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ช่องว่างเหล่านี้สร้างโอกาสให้เกิดการกระทำผิดได้ 5) การใช้อำนาจ บารมี และอิทธิพลในท้องถิ่นซึ่งเป็นปัญหาที่ซับซ้อนและมีหลายแง่มุม

คำสำคัญ: สภาพปัญหา, การทุจริต, ประพฤติมิชอบ, องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

Abstract

This article aims to study the issues of corruption and misconduct within local administrative organizations in Mae Chai District, Phayao Province. A

qualitative research approach was employed, focusing on the Mae Chai District as the study area. The research utilized interview forms as the primary tool, involving five key informant groups with a total of 32 participants. The data were analyzed descriptively, with the findings presented through activity illustrations. The research findings indicate that corruption and misconduct in local administrative organizations in Mae Chai District stem from several factors: (1) a lack of transparency and improper use of budgets; (2) the misuse of positions or power to facilitate illegal activities; (3) a deficiency in knowledge, understanding, and moral and ethical responsibility; (4) exploitation of legal loopholes, which create opportunities for wrongdoing; and (5) the influence of local power, authority, and prestige, which complicate the issue and present multiple dimensions.

Keywords: issues, corruption, misconduct, local administrative organizations

บทนำ

ปัญหาการทุจริตมีมาเป็นเวลานาน ตั้งแต่อดีตจวบจนถึงปัจจุบัน การทุจริต และการประพฤติมิชอบเป็นการปฏิบัติเพื่อแสวงหาประโยชน์ที่มีควร ที่มีชอบ เพื่อตนเอง และพวกพ้อง การทุจริตจึงเป็นการกระทำที่ไม่ถูกต้อง เป็นการประพฤติชั่ว รับสินบน การคดโกง ไม่สุจริต ไม่ซื่อตรง และไม่ซื่อสัตย์ มีพฤติกรรมหาผลประโยชน์ส่วนตนมากกว่าประโยชน์ส่วนรวม ส่วนมากที่พบเห็นจะอยู่ในรูปแบบการทุจริต เจริญนโยบาย ผลประโยชน์ทับซ้อน ในปัจจุบัน “การทุจริต” เป็นปัญหาที่ทุกคนในโลกให้การยอมรับว่าเป็นปัญหาร้ายแรงเป็นอันดับต้นๆ ซึ่งสาเหตุมาจากความโลภเข้ามามีครอบครองจิตใจ ความอยากร่ำรวยอยากมีฐานะที่ทุกคนในสังคมยอมรับ เพราะผลประโยชน์ที่ได้รับมีค่ามากมาย จึงเกิดการทุจริตขึ้นโดยการกระทำโดยมิชอบของตนเอง โดยเฉพาะอย่างยิ่งหน่วยงานภาครัฐ และแวดวงทางการเมืองจะมีให้เห็นบ่อยที่สุด จนทำให้ทรัพย์สินหรือทรัพยากรธรรมชาติเสียหายไป การติดสินบนก็เป็นการทุจริตเช่นกัน ซึ่งจะเกิดขึ้นแทบทุกประเทศในโลกใบนี้ โดยในแต่ละประเทศจะพบเห็นบ่อยที่สุดรวมทั้งประเทศที่เจริญแล้ว ประเทศที่กำลังพัฒนา และประเทศที่ด้อยพัฒนา ในเรื่องของผลประโยชน์ทับซ้อนของเจ้าหน้าที่รัฐดำเนินการตามหน้าที่ของตนเองโดยมีผลประโยชน์ส่วนตัวเข้าไปแอบแฝง หรือความสัมพันธ์ส่วนตัวเข้ามามีอิทธิพลในการตัดสินใจดำเนินงานของรัฐ หรือใช้อำนาจหน้าที่แสวงหาผลประโยชน์สำหรับตัวเอง หรือบุคคลใดบุคคลหนึ่ง การทุจริตคอร์รัปชั่นเป็นปรากฏการณ์ที่มีการกระจายแพร่หลาย

และเปลี่ยนแปลงไปตามบริบทของสังคมและการเมืองโดยเฉพาะในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ เพราะผลจากชีวิตประจำวันจากชนบทรอบนิคมประเพณีที่เกี่ยวกับครอบครัว ความสัมพันธ์ทางเครือญาติ ระบบอุปถัมภ์ ชนบทรอบนิคมเกี่ยวกับการให้ของกำนัล และความเป็นไปในทางประวัติศาสตร์ (ผาสุก พงษ์ไพจิตร, และคณะ, 2554)

อย่างไรก็ตาม องค์กรระดับโลกหลายองค์กรเสื่อมเสียชื่อเสียง เนื่องจากมาจากเหตุผลด้านความโปร่งใส สื่อมวลชนทั่วทั้งโลกต่างเฝ้ารอที่จะได้นำเสนอข่าวฮือฮา และการประพฤตินิติจริยธรรมด้านการทุจริต โดยเฉพาะบุคคลซึ่งดำรงตำแหน่งระดับสูงต่างถูกเฝ้าจับจ้องว่าจะถูกสอบสวนเมื่อใด อาจกล่าวได้ว่าการทุจริตเป็นหนึ่งในปัญหาใหญ่ที่จะขัดขวางการพัฒนาประเทศให้เป็นรัฐสมัยใหม่ ซึ่งต่างเป็นที่ทราบกันดีว่าการทุจริตควรเป็นประเด็นแรก ๆ ที่ควรให้ความสำคัญในวาระของการพัฒนาประเทศของทุกประเทศ (สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ร่วมกับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2562)

ประเทศไทยก็เป็นประเทศหนึ่งที่มีปัญหาการทุจริตคอร์รัปชันในทุกระดับตั้งแต่ส่วนกลางจนถึงส่วนท้องถิ่น เมื่อปี พ.ศ.2540 รัฐบาลไทยได้มีการกระจายอำนาจไปสู่ภูมิภาคและท้องถิ่น ในรูปแบบขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) ได้แก่ องค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล องค์การบริหารส่วนตำบล กรุงเทพมหานคร และเมืองพัทยา ในกาวิเคราะห์เกี่ยวกับการทุจริตในระดับท้องถิ่นในประเทศไทย โดยเน้นไปที่การทุจริตคอร์รัปชัน ซึ่งเป็นปัญหาที่เกิดขึ้นทั่วไปในทุกระดับของระบบการบริหารราชการในประเทศนี้ โดยเฉพาะเมื่อมองในมุมของระบบการบริหารท้องถิ่น (Local Governance) หรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) ซึ่งมีลักษณะเป็นหน่วยงานใกล้ชิดกับประชาชนมากที่สุดในระบบการปกครอง และในปี พ.ศ. 2540 มีการกระจายอำนาจการปกครองไปยังระดับท้องถิ่นอย่างมากขึ้น โดยการสร้างหน่วยงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เช่น องค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล องค์การบริหารส่วนตำบล เป็นต้น ซึ่งหน่วยงานเหล่านี้มีบทบาทสำคัญในการจัดการสิ่งต่าง ๆ ในพื้นที่ และมีผลต่อชีวิตของประชาชนในระดับท้องถิ่น การบริหารท้องถิ่นในประเทศไทยมักจะมีลักษณะที่เน้นความสัมพันธ์ส่วนตัว โดยเฉพาะในระบบที่เรียกว่า “ระบบอุปถัมภ์” ซึ่งหมายถึงการใช้อำนาจหรือการมีอิทธิพลโดยใช้ความสัมพันธ์ส่วนตัว เช่น การใช้ความสัมพันธ์ในครอบครัวหรือความสัมพันธ์ทางเพื่อนสนิท เพื่อให้ได้รับการสนับสนุนหรือความช่วยเหลือในการประกอบการทางการเมืองหรือการดำเนินงานที่ระดับท้องถิ่น ระบบนี้มักจะเชื่อมโยงกับประเพณีและวัฒนธรรมที่มีอยู่ในสังคมไทยอย่างไม่แน่นอน นอกจากนี้ การทุจริตคอร์รัปชันในระบบขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นยังมีหลายรูปแบบ เช่น การใช้เงินประจำตำแหน่ง หรืองบประมาณในการสนับสนุนบุคคลอื่นโดยไม่ชอบธรรม การมีบุญคุณต่อกันเพื่อเปรียบเสมือนการแลกเปลี่ยนอำนาจ หรือการใช้ความสัมพันธ์ส่วนตัวในการช่วยเหลือในการ

ตัดสินใจ หรือการดำเนินงานที่มีผลต่อประชาชนในพื้นที่ ประเพณีเช่นนี้สืบเนื่องมาถึงปัจจุบัน ในระดับท้องถิ่นที่มีการเลือกตั้งเข้ามา นั้นมักจะมีผู้มีอิทธิพลในท้องถิ่นให้การสนับสนุน หรืออาจเป็นตัวผู้มีอำนาจ นั้นเข้าครอบงำให้ความช่วยเหลือ การสนับสนุนเฉพาะบุคคลนั้นอาศัยความสัมพันธ์ส่วนตัว เพราะการเป็นพรรคพวกเดียวกัน แสดงให้เห็นชัดว่า ในสภาพที่ปราศจากการควบคุมโดยพลังนอกระบบราชการเป็นสาเหตุสำคัญที่ทำให้การทุจริตคอร์รัปชัน แพร่ขยายอย่างกว้างขวาง (Clark, L. and Michael, S., 1983)

ดังนั้น ผู้วิจัยเห็นว่าปัญหาการทุจริตและประพฤตินิชอบในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นปัญหาที่มีความสำคัญในการบริหารจัดการท้องถิ่นในหลายประเทศทั่วโลก ซึ่งประเทศไทยไม่แตกต่าง ปัญหาดังกล่าวอาจเกิดขึ้นด้วยหลายวิธี ในบางครั้งเจ้าหน้าที่ในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอาจใช้อำนาจของตนเพื่อรับเงินทอง หรือสิ่งของต่าง ๆ ในรูปแบบของที่ต้องการ โดยไม่สนใจผลกระทบต่อประชาชนหรือการพัฒนาท้องถิ่นในระยะยาว โดยการกระทำที่ไม่ชอบธรรมและไม่เป็นธรรม ซึ่งอาจมีการเลือกโอกาส หรือการตัดสินใจที่ไม่เป็นธรรม คณะผู้วิจัยจึงต้องศึกษาสภาพปัญหาการทุจริต และประพฤตินิชอบขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อเป็นแนวทางในการป้องกันการทุจริต และประพฤตินิชอบขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอนาคตต่อไป

วัตถุประสงค์

เพื่อศึกษาสภาพปัญหาการทุจริต และประพฤตินิชอบขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นพื้นที่อำเภอแม่ใจ จังหวัดพะเยา

ระเบียบวิธีวิจัย

1. รูปแบบการวิจัย การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research)
2. ผู้ให้ข้อมูลสำคัญในการวิจัย โดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Selection) จำนวน 5 กลุ่ม รวมทั้งสิ้น 32 คน ประกอบด้วย
  - 1) นักวิชาการ หรือผู้เชี่ยวชาญทางพระพุทธศาสนา จำนวน 3 รูปหรือคน
  - 2) นักวิชาการ หรือผู้เชี่ยวชาญทางรัฐศาสตร์ จำนวน 3 คน
  - 3) ผู้บริหาร และเจ้าหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น 12 คน
  - 4) ผู้นำท้องที่ในอำเภอแม่ใจ จังหวัดพะเยา จำนวน 12 คน
  - 5) เจ้าหน้าที่สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ

(ป.ป.ช.) จำนวน 2 คน

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสัมภาษณ์ (Interview Guide) เพื่อสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (In-depth Interview) กำหนดแนวข้อคำถามแบบเปิดกว้าง หรือเป็นการใช้แบบสัมภาษณ์ปลายเปิด

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล การเก็บรวบรวมข้อมูล และการปฏิบัติการวิจัยเพื่อให้ได้ข้อมูลตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้

6. การวิเคราะห์ข้อมูล การวิจัยครั้งนี้ คณะผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลตามเนื้อหา (Content analysis) แล้วสรุปตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ โดยการวิเคราะห์เชิงพรรณนาการนำเสนอภาพกิจกรรม เพื่อให้ได้ผลเป็นเชิงประจักษ์ และนำผลไปใช้ประโยชน์ได้จริงในวงกว้าง โดยมุ่งเน้นการวิเคราะห์สรุปตามสาระสำคัญด้านเนื้อหาที่กำหนดไว้

ผลการวิจัย

การดำเนินการศึกษาสภาพปัญหาการทุจริต และประพฤตินิชอบขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่อำเภอแม่ใจ จังหวัดพะเยา สรุปผลการวิจัยได้ตามแผนภาพที่ 1 ดังนี้

แผนภาพที่ 1 แสดงสภาพปัญหาการทุจริต และประพฤตินิชอบขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่อำเภอแม่ใจ จังหวัดพะเยา

1) สภาพปัญหาที่เกิดจากด้านงบประมาณ การทำบัญชี การจัดซื้อจัดจ้างและการเงินการคลัง เกิดจากการขาดความโปร่งใสและการสอดคล้องกับกฎหมาย การใช้งบประมาณอย่างไม่เหมาะสม การตัดสินใจเกี่ยวกับงบประมาณหรือการจัดซื้อจัดจ้างที่ไม่เปิดเผยข้อมูลหรือไม่ให้โอกาสในการสนทนาและการตรวจสอบอาจ การเข้าไปรู้จักมักคุ้นกับผู้ประกอบการหรือผู้มีอำนาจในพื้นที่ การขาดการตรวจสอบและควบคุมภายในที่เพียงพอ การแก้ไขปัญหาดังกล่าวข้างต้น ต้องใช้การสร้างระบบการบริหารจัดการที่มีความโปร่งใสและมีการตรวจสอบและควบคุมภายในอย่างเข้มงวด เพื่อลดความเสี่ยงในการเกิดการทุจริตและประพฤติมิชอบในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

2) สภาพปัญหาที่เกิดจากตัวบุคคล เกิดจากการใช้ตำแหน่งหรืออำนาจของตนเพื่อเอื้อต่อการทำผิดกฎหมายหรือการกระทำที่ไม่เป็นธรรมต่อความโปร่งใสและความเชื่อถือในองค์กร ใช้อำนาจเอื้อต่อตนเองหรือกลุ่มผู้สนับสนุน และการแสวงหาผลประโยชน์โดยเน้นให้ประโยชน์แก่ตนเองหรือกลุ่มผู้มีผลประโยชน์ในการแก้ไขปัญหาการทุจริตและประพฤติมิชอบที่เกิดจากตัวบุคคลอาจต้องการการสร้างมาตรการควบคุมและการตรวจสอบที่เข้มงวด เพื่อให้มีการระมัดระวังและการรับผิดชอบที่ชัดเจนในการบริหารจัดการในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

3) สภาพปัญหาที่เกิดจากการขาดความรู้ความเข้าใจและขาดคุณธรรมจริยธรรม เกิดจากขาดความรู้ความเข้าใจและความรับผิดชอบทางความเป็นธรรมจริยธรรมที่ไม่เพียงพอซึ่งทำให้องค์กรมีการดำเนินงานที่ไม่เป็นธรรมและทำให้ประชาชนสูญเสียความเชื่อมั่นในองค์กรนั้นๆ การแก้ไขปัญหาเหล่านี้จำเป็นต้องมีการเสริมสร้างวัฒนธรรมองค์กรที่เน้นความโปร่งใส ความชอบธรรม และความรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อมที่เป็นสิ่งสำคัญ

4) สภาพปัญหาที่เกิดจากช่องว่างของระเบียบและกฎหมาย มักเกิดขึ้นจากหลายปัจจัย ซึ่งหนึ่งในนั้นคือช่องว่างของระเบียบและกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ช่องว่างเหล่านี้สร้างโอกาสให้เกิดการกระทำผิดและลดความสามารถในการตรวจสอบและควบคุมการดำเนินงานอย่างมีประสิทธิภาพ ประกอบด้วยข้อกำหนดและระเบียบที่ไม่ชัดเจน การบังคับใช้กฎหมายที่ไม่เข้มงวด ระบบตรวจสอบภายในที่อ่อนแอ การขาดความโปร่งใส ความไม่สมดุลงของอำนาจและการขาดการมีส่วนร่วมของประชาชน การแก้ไขปัญหาการทุจริตและประพฤติมิชอบในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จึงจำเป็นต้องมีการปรับปรุงและแก้ไขกฎหมายและระเบียบให้ชัดเจนยิ่งขึ้น เพิ่มความเข้มงวดในการบังคับใช้กฎหมาย และเสริมสร้างระบบตรวจสอบภายในและการมีส่วนร่วมของประชาชนให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น เพื่อป้องกันและลดโอกาสการเกิดการกระทำผิดในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

5) สภาพปัญหาที่เกิดจากอำนาจบารมี อิทธิพลท้องถิ่น เกิดจากอำนาจบารมี และอิทธิพลท้องถิ่นเป็นปัญหาที่ซับซ้อนและมีหลายแง่มุม ประกอบด้วยการใช้อำนาจในทางที่ผิด การคุกคามและการบังคับขู่เข็ญ การเลือกปฏิบัติและการเอื้อประโยชน์ การขัดขวางการตรวจสอบและการสร้างเครือข่ายผลประโยชน์ ซึ่งการแก้ไขปัญหาคือการทุจริตและประพฤติมิชอบที่เกิดจากอำนาจบารมีและอิทธิพลท้องถิ่นจำเป็นต้องมีมาตรการที่เข้มงวดและมีประสิทธิภาพ ซึ่งอาจรวมถึงการเพิ่มความเข้มงวดในการบังคับใช้กฎหมาย การสร้างระบบตรวจสอบที่โปร่งใสและเป็นอิสระ การส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการตรวจสอบการทำงานของ อปท. และการเสริมสร้างความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับสิทธิและหน้าที่ของประชาชนในด้านการปกครองส่วนท้องถิ่น

อภิปรายผล

ผลจากการวิจัย พบว่า ปัญหาการทุจริต และประพฤติมิชอบขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นพื้นที่อำเภอแม่ใจ จังหวัดพะเยา เกิดจาก 1. การขาดความโปร่งใสและการใช้งบประมาณอย่างไม่เหมาะสม 2. การใช้ตำแหน่งหรืออำนาจของตนเพื่อเอื้อต่อการทำผิดกฎหมาย 3. ขาดความรู้ความเข้าใจและความรับผิดชอบทางคุณธรรมและจริยธรรม 4. การใช้ช่องว่างของกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ช่องว่างเหล่านี้สร้างโอกาสให้เกิดการกระทำผิดได้ 5. การใช้อำนาจบารมี และอิทธิพลในท้องถิ่นซึ่งเป็นปัญหาที่ซับซ้อนและมีหลายแง่มุม สอดคล้องกับผลการศึกษาของรุ่งนภา ยรรยงเกษมสุข และนุชจรี ศิลมมงคล (2560) ได้ศึกษาเรื่อง ความเป็นปกติของการคอร์รัปชันกับการเข้าสู่ตำแหน่งของพนักงานส่วนท้องถิ่น พบว่า การคอร์รัปชันเป็นปัญหาใหญ่ในสังคมไทยที่ยากจะแก้ และปัญหายิ่งรุนแรงมากขึ้นเมื่อการคอร์รัปชันได้เกิดขึ้นในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งเป็นหน่วยการปกครองที่เล็กที่สุดและใกล้ชิดกับประชาชนอย่างมาก โดยทั่วไปการบรรจุแต่งตั้งบุคคลซึ่งต้องอยู่บนฐานของระบบคุณธรรมได้ถูกบิดเบือนไปด้วยกระบวนการคอร์รัปชันทั้งสองฝ่าย คือ ผู้ที่มีอำนาจและผู้ที่ต้องการบรรจุ ต่างสมยอมและทำให้กระบวนการคอร์รัปชันเป็นเรื่องปกติธรรมดา ด้วยการเรียกเงินค่าตำแหน่งสำหรับการบรรจุว่าค่าธรรมเนียม และสร้างกระบวนการคอปชั่นที่ไม่เป็นทางการเพิ่มเข้าไปในกระบวนการที่เป็นทางการ และยังสอดคล้องกับผลการศึกษาของ วิยะธิดา อภัยภักดิ์ (2561) ได้ศึกษาเรื่อง “แนวทางการป้องกันและปราบปรามการทุจริตคอร์รัปชันในหน่วยงานภาครัฐ” พบว่า แนวทาง หรือมาตรการแก้ไขปัญหาคือการป้องกันการทุจริตในสังคมไทย นอกจากการใช้มาตรการทางด้าน กฎหมายในการปราบปรามแล้ว ควรนำหลักการบริหารจัดการบ้านที่ดีหรือหลักธรรมาภิบาลมาปฏิบัติอย่างเคร่งครัด ควรจะต้องมีการสร้างเครื่องหมายแห่งความดี

ให้เกิดขึ้นกับตัวเองและสังคม เช่น หลักคุณธรรมจริยธรรม เพื่อเป็นเครื่องหมายแห่งความดี มีจิตสำนึกที่ดี และที่สำคัญที่สุด คือ มีการดำเนินชีวิตตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งเป็นปรัชญาที่ชี้แนะทางในการดำเนินชีวิตของประชาชนทุกระดับรวมถึงระดับรัฐบาลในการพัฒนาและบริหารประเทศ

องค์ความรู้จากงานวิจัย

การวิจัยเกี่ยวกับสภาพปัญหาการทุจริตและประพฤติมิชอบในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่อำเภอแม่ใจ จังหวัดพะเยา สามารถสร้างองค์ความรู้ใหม่ในหลายด้านได้ ดังนี้

1. ลักษณะและรูปแบบของการทุจริต การศึกษาอาจเผยให้เห็นถึงรูปแบบและวิธีการที่การทุจริตเกิดขึ้นในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เช่น การใช้อำนาจในทางที่ผิด การรับสินบน หรือการจัดซื้อจัดจ้างที่ไม่โปร่งใส

2. ปัจจัยที่ส่งผลต่อการทุจริต การวิจัยสามารถระบุปัจจัยที่ส่งผลให้เกิดการทุจริต เช่น โครงสร้างองค์กร วัฒนธรรมองค์กร ความขาดแคลนในระบบตรวจสอบ หรือแรงจูงใจทางเศรษฐกิจและสังคม

3. ผลกระทบของการทุจริต การศึกษาอาจชี้ให้เห็นถึงผลกระทบของการทุจริตที่มีต่อการพัฒนาในท้องถิ่น ความเชื่อมั่นของประชาชนต่อองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หรือการให้บริการสาธารณะ

4. กลไกและมาตรการป้องกัน การวิจัยชิ้นนี้สามารถนำไปเสนอแนะแนวทางในการป้องกันและแก้ไขปัญหาการทุจริต เช่น การปรับปรุงระบบตรวจสอบ การเสริมสร้างความโปร่งใสในการดำเนินงาน หรือการส่งเสริมวัฒนธรรมองค์กรที่เน้นความซื่อสัตย์

5. บทบาทของประชาชน การศึกษาในครั้งนี้ สามารถสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับบทบาทของประชาชนในการตรวจสอบและมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาการทุจริตและประพฤติมิชอบได้เป็นอย่างดี

ดังนั้น การวิจัยในหัวข้อนี้สามารถนำไปสู่การพัฒนานโยบาย หรือกลยุทธ์ใหม่ๆ ในการแก้ไขปัญหาการทุจริตและประพฤติมิชอบในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาท้องถิ่นอย่างยั่งยืนในอนาคต ต่อไป

สรุป

จากผลการวิจัย ประเด็นเกี่ยวกับปัญหาการทุจริตและประพฤติมิชอบในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สรุปได้ดังนี้

1. ปัญหาด้านงบประมาณและการจัดซื้อจัดจ้าง เกิดจากการขาดความโปร่งใสและไม่สอดคล้องกับกฎหมาย เช่น การใช้งบประมาณอย่างไม่เหมาะสมและขาดการเปิดเผยข้อมูล การแก้ไขต้องใช้ระบบบริหารจัดการที่โปร่งใส พร้อมการตรวจสอบภายในที่เข้มงวด

2. ปัญหาจากตัวบุคคล เกิดจากการใช้อำนาจในทางที่ผิดเพื่อผลประโยชน์ส่วนตัว และกลุ่มผู้สนับสนุน การแก้ไขจำเป็นต้องมีมาตรการควบคุมและการตรวจสอบที่เข้มงวด เพื่อสร้างความรับผิดชอบที่ชัดเจน

3. ปัญหาด้านความรู้ความเข้าใจและจริยธรรม เกิดจากการขาดความรู้ความเข้าใจและจริยธรรมที่ไม่เพียงพอ ทำให้องค์กรดำเนินงานไม่เป็นธรรม การแก้ไขต้องเสริมสร้างวัฒนธรรมองค์กรที่เน้นความโปร่งใสและความรับผิดชอบต่อสังคม

4. ปัญหาจากช่องว่างของกฎหมาย เกิดจากข้อกำหนดและระเบียบที่ไม่ชัดเจน การบังคับใช้กฎหมายที่ไม่เข้มงวด และการขาดการมีส่วนร่วมของประชาชน การแก้ไขต้องปรับปรุงกฎหมายให้ชัดเจน เพิ่มความเข้มงวดในการบังคับใช้ และเสริมสร้างการมีส่วนร่วมของประชาชน

5. ปัญหาจากอำนาจบารมีและอิทธิพลท้องถิ่น เกิดจากการใช้อำนาจในทางที่ผิด การคุกคาม และการเลือกปฏิบัติ การแก้ไขต้องมีมาตรการที่เข้มงวดและโปร่งใส รวมถึงส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการตรวจสอบ
ดังนั้น การแก้ไขปัญหาเหล่านี้จำเป็นต้องใช้วิธีการที่หลากหลายและมีประสิทธิภาพ เพื่อสร้างความโปร่งใสและความเชื่อถือในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอย่างยั่งยืนในอนาคตต่อไป

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์

1. องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นควรพัฒนาระบบตรวจสอบภายในและภายนอก โดยการเสริมสร้างระบบตรวจสอบภายในให้มีความเข้มแข็งและโปร่งใสมากขึ้น เพื่อให้สามารถตรวจพบปัญหาการทุจริตได้อย่างรวดเร็ว และสนับสนุนให้มีการตรวจสอบจากหน่วยงานภายนอกหรือองค์กรที่เป็นกลาง เพื่อเพิ่มความน่าเชื่อถือและลดการแทรกแซงจากผู้มีส่วนได้เสียภายใน

2. องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นควรเสริมสร้างวัฒนธรรมความโปร่งใส โดยการจัด

กิจกรรมหรืออบรมเพื่อปลูกฝังวัฒนธรรมความโปร่งใสและความซื่อสัตย์ในองค์กร ตลอดจนกระตุ้นให้เจ้าหน้าที่ในองค์กรมีจริยธรรมในการทำงานและให้รางวัลสำหรับผู้ทำงานอย่างซื่อสัตย์

3. องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นควรส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชน โดยส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการตรวจสอบการทำงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยใช้กลไกต่าง ๆ เช่น การประชุมสาธารณะหรือการรับฟังความคิดเห็นผ่านช่องทางออนไลน์

4. องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ควรพัฒนานโยบายการป้องกันการทุจริต โดยร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการพัฒนานโยบายและมาตรการเพื่อป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบในระดับท้องถิ่น

บรรณานุกรม

วิยะธิดา อภัยภักดิ์, (2561). แนวทางการป้องกันและปราบปรามการทุจริตคอร์รัปชันในหน่วยงานภาครัฐ”, วารสารบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม, 13(1), 49-62.

พรศักดิ์ ผ่องแผ้ว. (2554). ดัชนีคอร์รัปชันของไทย : การสร้างและการตรวจสอบความเชื่อถือได้. (รายงานผลการวิจัย). กรุงเทพมหานคร: สำนักงานคณะกรรมการ ป.ป.ช..

รัฐนภา ยรรยงเกษมสุข และนุชจรี ศิลมมงคล. (2560). ความเป็นปกติของการคอร์รัปชันกับการเข้าสู่ตำแหน่งของพนักงานส่วนท้องถิ่น. วารสารวิชาการมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์, 25(47), 19-41.

สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ร่วมกับสำนักงานคณะกรรมการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2562). การป้องกันการทุจริต. นนทบุรี : ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทยจำกัด สาขา 4.

Clark, L. and Michael, (1983). S. Corruption: Causes, Consequence and Control. L